

Література

1. Гайдуцький П. І. Нелегко освоювати цивілізований ринок зерна / П. І. Гайдуцький // Зерно і хліб. – 2004. – № 1. – С. 4 – 6.
2. Тимошенко М.М. Стан та перспективи торгівлі України зерном на світовому ринку / М.М. Тимошенко // Всеукраїнський науково-виробничий журнал ЖНАУ Інноваційна економіка. – 2012. – № 32. – С. 298-302.
3. Крупнейшие зернотрейдеры Украины [Електрон. ресурс]. – Режим доступу : http://www.agroua.net/news/news_24610.html.
4. Офіційний сайт Державного комітету статистики www.ukrstat.gov.ua

УДК 330.341

РОЛЬ ІННОВАЦІЙ У ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Гриник О.І. – викладач

Вінницький навчально-науковий інститут економіки ТНЕУ

Важливу роль в розвитку економічного середовища підприємства відіграють інновації. Впровадження та застосування інновацій в діяльності підприємства сприяє активізації інвестиційного процесу, впровадженню нових технологій, використанню передового зарубіжного досвіду, розвитку виробничої, торговельної, комерційної та іншої діяльності. Інноваціям належить вагоме місце в ринковій частці ведення бізнесу. Висока динаміка суспільних потреб, науково-технічного прогресу, інтенсивність конкуренції та інші чинники середовища вимагають від усіх учасників ринку активізації інноваційної діяльності. Інновації вирішують широкий спектр питань, які розраховані на якісні зміни в діяльності підприємства.

Інноваційний фактор стає вирішальним для забезпечення сталого розвитку національної економіки, зниження залежності держави від критичного імпорту, підвищення конкурентоспроможності вітчизняної продукції і активізації експортної діяльності. Тому у сучасному глобалізованому світовому господарстві країни, які володіють інноваціями, посідають передові позиції стосовно розвитку економіки та соціальних стандартів життя людей.

Необхідність залучення інновацій виступає як головна вимога сучасності. Саме тому проблеми інноваційної сфери діяльності господарюючих систем висувуються в розряд першочергових задач в структурі економічних досліджень.

Розвиток теорії й практики інноваційної діяльності досліджували зарубіжні вчені, серед яких: П.Н. Завлін, Н. Мончев, В.М. Нестеров, І. Перлакі, В.О. Проскуріна, Б.

Твісс, В.І. Ткач, А.Є. Тухтарова, П. Уайт, Р. Фостер, В. Хартман, В.Е. Шукшунов, Й.А. Шумпетер та ін. До наукового лексикону термін інновації вперше ввів Й. Шумпетер, що в буквальному перекладі означає "втілення наукового відкриття, технічного винаходу в новій технології або новому виді виробу". А.В. Гриньов трактував, що новацію потрібно розглядати як певне ціле, неподільне, однорідне і тотожне самому собі протягом усього життєвого циклу нововведення [2].

В умовах конкуренції активна інноваційна діяльність підприємств дедалі більше визначає успіх підприємницької діяльності в сфері нововведень. Нові ідеї та продукти, нові технології й організаційні рішення виводять підприємства з кризових ситуацій і гарантують їм фінансову стабільність.

Відповідно до Закону України "Про інноваційну діяльність" № 40-IV 04.07.2002 зі змінами і доповненнями, згідно з іншими внесеними Законами України, інновації – це новостворені (застосовані) і (або) вдосконалені конкурентоспроможні технології, продукція або послуги, а також організаційно-технічні рішення виробничого, адміністративного, комерційного або іншого характеру, що істотно поліпшують структуру та якість виробництва і соціальної сфери [1].

Інновації є тією рушійною силою, яка є необхідною умовою функціонування підприємства, завдяки якій воно в змозі впроваджувати різні новації залежно від їх типу (організаційна, технологічна, інформаційна, фінансова, комбінована, що призводить до: зниження витрат на виробництво практично за всіма статтями витрат (знижуються норми розходів

матеріалів на виготовлення продукції та трудомісткість виробу, що дає змогу зменшити матеріальні витрати, витрати на заробітну платню основним робітникам), збільшення обсягу виробництва, збільшення амортизаційних відрахувань, зростання якості продукції та прибутку від її реалізації. Все це призводить до зниження собівартості продукції та, як результат, зростання чистого прибутку підприємства, що дасть можливість підвищувати інноваційну активність підприємств, тому що вони в змозі будуть робити більше капіталовкладень на впровадження заходів, які будуть сприяти постійному покращенню результатів їх функціонування. Впровадження результатів інноваційної діяльності – це один із ефективних засобів задоволення споживачів та забезпечення постійного відтворення інноваційного покоління. Як наслідок, усе це дає можливість вистояти боротьбу за ринки збуту (освоювати нові ринки або закріпитися на вже існуючому), споживачів (утримувати вже існуючих, залучати нових, підвищувати їх лояльність до продукції та підприємства в цілому) та з найменшими втратами для підприємств долати періоди фінансових криз.

Але поряд зі всіма перевагами інновацій існують також і недоліки в їх впровадженні в діяльність підприємств та бар'єри, які перешкоджають та стримують розвиток інноваційної діяльності на вітчизняних підприємствах. Інноваційна діяльність потребує великих капіталовкладень, тому необхідно проаналізувати джерела фінансування інноваційної діяльності українських підприємств. Як правило, система розвитку інноваційної діяльності в багатьох країнах світу будується на державному стимулюванні та підтримці інноваційних підприємств. Не дивлячись на те, що інновації

наділяють властивостями стохастичності та дихотомічності, необхідно прогнозувати їх розвиток та запровадження, здійснювати допомогу підприємствам у пошуку необхідного асортименту інноваційної продукції та технологій виробництва [3].

Рівень залучень інновацій здатен пояснити досягнення світових рівнів конкурентоспроможності та зайняття ними провідних позицій на міжнародних ринках товарів та послуг через вдалу конкурентну боротьбу та перемогу над суперниками. Саме інновації, які спрямовані на створення нової або поліпшення існуючої продукції, послуг або технологій, можуть розглядатися як головне питання підвищення конкурентоспроможності як окремих підприємств, так і економіки в цілому.

Забезпечення конкурентоспроможності та ефективності підприємства на інноваційній платформі має бути зорієнтованим на цілеспрямований пошук і реалізацію ринкових можливостей інноваційного розвитку, які відкриваються перед підприємством, що забезпечує їх тривале виживання і розвиток у нестабільному ринковому середовищі відповідно до обраної місії [4].

Впровадження інновацій дозволить, спрямовуючи діяльність підприємства в напрямі стратегічно визначеної моделі інноваційного розвитку, систематизувати інноваційні перетворення, організувати національну взаємодію всіх внутрішніх елементів системи, здійснювати контроль за інноваціями на підприємствах впродовж всього їх життєвого циклу, забезпечуючи конкурентоспроможність товарів та послуг, надання споживачам продукції (товарів, послуг) з новими показниками високої ефективності та якості, зростання обсягів реалізації продукції.

Література

1. Закон України «Про інноваційну діяльність»: Закон України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/>.
2. Ілляшенко С.М. Управління інноваційним розвитком промислових підприємств: монографія / С.М. Ілляшенко, О.А. Біловодська. – Суми : Університетська книга, 2010. – 281 с.
3. Шипуліна Ю.С. Механізми формування інноваційно-сприятливого середовища на промисловому підприємстві // Інноваційна економіка. – 2013. – № 8(46). – С. 77–83.
4. Шипуліна Ю.С. Організаційно-економічні передумови формування інноваційно-сприятливого середовища на підприємстві // Маркетинг і менеджмент інновацій. – 2013. – № 3. – С. 100–113.
5. Прокопенко О.В. Мотивація персоналу і інноваційна культура підприємства / О.В. Прокопенко, Ю.С. Шипуліна // Маркетинг: теорія і практика. Збірник наукових праць Східноукраїнського національного університету ім. В. Даля / Ред. кол.: Т.С. Максимова (гол. ред.) – Луганськ, вид-во СНУ ім. В. Даля, 2014. – № 21. – С. 134–142.